

REDACTOR

R. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBAMANUSCRISELE NU
SE ÎNAPŢOIAZĂ.

Biblioteca »Universităţii

„Duminea”

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 70 Lei

Pe 6 luni . . . 35 Lei

Pe 3 luni . . . 18 Lei

Numărul 1.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Lupta cea mare.

(=) E vorba de lupta pentru noua Constituție a țării. Proiectul ei, trecut prin secțiile Corpurilor legiuitoare, modificat în câteva puncte în așanumitul Comitet al delegaților, a fost depus în sfârșit, Lunea trecută, în forma definitivă pe birourile „Adunării naționale Constituante”, urmând ca în ziua de ieri să înceapă asupra lui dezbaterile parlamentare. Noua lege fundamentală a țării preocupă, în timp firesc, lumea întreagă și de aceea ne simțim îndemnați să dăm și noi câteva orientări asupra luptei ce s'a pornit în jurul acestei chestiuni.

Actuala revizuire plănuită de guvern nu se face după prevederile Constituției vechi. Lucrul este indiscutabil, căci iată ce spune art. 28 al acesteia: „Puterea legiuitoare are dreptul să declare, că este trebuință a se supune revizuirii dispozițiunile din Constituție anume arătate. După această declarațiune, cetită de trei ori din 15 în 15 zile în ședință publică și prințită de ambele Adunări, acestea sunt dizolvate de drept și se convoacă altele în termenul prescris de art. 95. Adunările cele noi purced în acord cu Regele la modificarea punctelor propuse revizuirii”. Or, lucrurile acestea nu s'au făcut și se pare, că această nerespectare a formelor cerute de vechea Constituție — care în art. 127 spune de altfel expres, că „Constituțiunea de față nu poate fi suspendată nici în total, nici în parte” — este motivul, pentru care noul proiect al guvernului a trebuit să fie adus din inițiativă parlamentară, fără conrasemnarea Coroanei.

Dar nu este numai aceasta. Corpurile legiuitoare actuale nu numai că nu pot fi socotite „Constituante”, dar opoziția întreagă le deneagă egalitatea și ca Corpuri legiuitoare ordinare. Frauda și teroarea, cari au prezidat la alegerile generale din primăvara trecută și mai apoi la toate alegerile parțiale — aranjate și ele cu încălcarea și modificarea prin simple ordonanțe ale legii electorale — ne-au dat un parlament, care nu tot dreptul poate fi considerat ca „ieșit într-o lovitură de Stat”, ale cărui legiuiri cele mai multe partide din opoziție le-au declarat „nule și neavenite”. Mai amintind apoi faptul, că principiile depuse în noul proiect de Constituție nici pe departe nu cadrează cu postulatale democrației moderne, am schițat, în mare, temeiurile pe cari razimă lupta pornită împotriva proiectului adus de guvernul liberal, considerat ca o nouă lovitură de Stat.

Afară de partidul liberal, țara întreagă este împotriva guvernului și a proiectului său de Constituție. Incepând dela micile fracțiuni politice ale dlor Iorga și Marghiloman și până la puternicile organizații ale partidului național și a celui țărănist, cu toții sunt de acord, că actualele Corpuri legiuitoare nu au căderea de a da noua Constituție a țării. Intre partidul

național și cel țărănist s'a realizat de curând chiar un acord formal, al cărui scop mărturisit este „combaterea și zădărnicierea încercării guvernului liberal de a impune țării, prin actualele Corpuri legiuitoare, noua Constituție și căderea guvernului actual”. El mai enunță apoi, că „ambele partide vor continua a nu recunoaște legalitatea alegerilor parlamentare și a Corpurilor legiuitoare actuale... fiind toate hotărârile lor de drept nule”. Se fixează în sfârșit normele menite a asigura unitatea de acțiune și se mai spune, că ambele partide „vor căuta a asocia și alte partide și grupări la acest acord”.

Or, ele sunt ca și asociate. Pentru că deși nu există între ele un acord formal, la care probabil nici nu se va ajunge, atitudinea lor față de noua Constituție le pune pe toate în șirul de luptă ce se deschide concentric împotriva guvernului. Astfel bunăoară „Statul poporului german-săsesc”, a adus Duminea trecută la Brașov hotărârea „să lupte cu toate mijloacele și cu toată puterea pentru zădărnicierea acestui proiect de Constituție... declinand dela sine orice răspundere pentru consecințele politice ale unei Constituțiuni, care descorsideră drepturile atavice ale poporului german”.

În fața acestui front unic stă hotărârea nestrămutată a guvernului și a majorităților liberale din Corpurile legiuitoare de-a da țării o nouă Constituție, „pe care, dupăcum a declarat de curând d. I. C. Brătianu, au impus-o supreme necesități de Stat”. Și pentru că nime să nu se poată îndoi asupra acestei hotărâri ferme, oficiosul guvernului, „Viitorul”, serie următoarele: „Pentru tulburătorii ordinii din Cameră și Senat se vor găsi dispozițiuni suficiente în regulament, care să-i oprească pe aceștia dela obstrucție sau dela oricare altă încercare de zădărniciere a discuțiunii pașnice. Iar pentru tulburătorii de stradă există legi, cari se vor aplica cu toată strietețea necesară oricărui împrejurări”. Ceeace se promite însă în atare materie din partea actualului guvern, se și înlăptuește. Ultimele alegeri parțiale, și mai ales cea dela Ighiu, sunt o grăitoare dovadă pentru aceasta!

Ne găsim deci în preajma — dacă nu chiar în toiul — unor lupte politice din cele mai grele. Dela sfârșitul lor atârână în cea mai mare parte drumul pe care va fi să apuce în viitor regatul întregit al României mari. Este deci de înțeles pentru ce țara întreagă e preocupată azi de soarta acestei formidabile lupte.

În ce privește biserica noastră, aspirațiile căreia nu se satisfac prin noul proiect de Constituție, simpatiile ei sunt de partea acelor, cari voind să întroneze principiile adunării naționale de la Alba-Iulia, luptă din răspuțeri împotriva guvernului actual și a parlamentului său.

Pentru restanțieri.

Cu începutul anului am suprimat foaia, conform anunțurilor anterioare, tuturor abonenților cari nu aranjaseră deplin măcar anul 1921. Cu începutul lui Aprilie c. vom suprima acum foaia și pentru aceia, cari mai au restanțe pe anul trecut.

Rugăm deci cu insistență pe toți restanțierii anului 1922 să binevoiască a ne trimite fără întârziere resturile de abonament pe anul trecut, pentru a nu avea neplăceri cu sistarea foii, pe care apoi cei mai mulți ne-o reclamă de nou.

Cu o cale rugăm și pe ceilalți cititori să nu-și uile de noi, ci să ne trimită și abonamentul curent, pe 1923, fiindcă se știe doar, că abonamentul pretutindeni se plătește înainte.

RED. și ADM. „UNIRII”.

Un meeting ortodox la „Dacia”. S'a ținut Duminea trecută cu scopul de-a forța mâna guvernului pentru a încuviința pe seama acestei biserici vechea formulă de „biserică dominantă”, la care ortodoxismul român nu înțelege să renunțe cu nici un preț.

O întreagă serie de oratori s'a succedat pe tribuna populară a „Daciei” din București, accentuând cu un singur glas că nu sunt mulțumiți cu „întăietatea” ce li-se asigură în noua Constituție, ci vreau să „domineze” și în viitor. Dela studentul în teologie Roventa până la arhimandritul Scriban — care pe această cale vrea să-și asigure acum un scaun de arhieru —, și dela nelipsita și veșnic sbuciumata doamnă Alexandrina Cantacuzino până la cei din urmă Popești clericali (Mălăești, Moșoia, Pasărea) și chiar până la mireanul de Popescu Tudor, cu toții au ținut nu numai să strige că nu vreau să renunțe la privilegiul avut, ci căutau să aducă și dovezi în sprijinul tezei. Cum însă lucrul acesta nu poate fi susținut și apărat cu nici un argument cinstit și rațional, s'a recurs la falsuri, minciuni și defaimări, turnate cu găleata în capul bisericii noastre și a întregului catolicism, care „unelțește din greu — cum a spus-o mândrul arhimandrit Iuliu — pentru a pune stăpânire pe sufletele românești, subjugând biserica strămoșească a neamului”.

Și pentru că cititorii noștri să vadă la ce se rezumă dovezile de oricând și de oriunde a acestor habotnici, reproducem aici, cuvânt de cuvânt, cei patru stâlpi (!), pe cari sprijină memoriul trimis tuturor parlamentarilor din partea congresului delegaților preoțimii.

Iată ce se spune într'ansul referitor la acest punct al dominațiunii:

a) *Ideia de „dominantă“ nu (!) implică în sine stăpânirea celorlalte confesiuni nici împietarea libertății conștiinței.*

b) *Biserica ortodoxă este făuritoarea (!) statului român.*

c) *Biserica ortodoxă a păstrat naționalitatea, limba (!) și pământul (ceriul nu?) românesc, prin literatură, artă și îndemn la vitejie (vezi proclamația mitropolitului Konon și pastorală lui Mangra-Cristea!)*

d) *Ea este și acum biserica celorce domină (!) în această țară.*

La atât se reduce ideologia ridicolă a acestei mișcări care nu poate trezi decât zâmbete de compătimire, Nu putem deci crede că ele vor putea îndemna guvernul să revină la ideea „dominațiunii“ absurde. Ba suntem chiar ispitiți să credem, că toată mișcarea este mai mult o inscenare a celor ce au interesul de-a putea menține măcar „întăietatea“, nu mai puțin păcătoasă.

Din raportul asupra Constituției, citit în numele Comitetului delegaților celor nouă secțiuni ale Camerei de raportorul N. D. Chirculescu cu prietul depunerii proiectului, reținem următoarele părți referitoare la chestia regimului cultelor:

„La art. 23 devenit 22 au fost în comitet două propuneri. Una ca să se recunoască bisericii gr.-catolice ori egalitatea în întâietate cu biserica ortodoxă, ori să fie enumerată al doilea (?), ori să fie declarată deopotrivă cu cea ortodoxă ca biserici naționale. A doua cerere din partea populațiunii săsești de a se recunoaște autonomia lor.

„Ambele cereri nu au fost admise de comitet (săraca limbă românească!): prima, pentru că Constituțiunea nu face decât să recunoască în privința întâietății bisericii ortodoxe o stare de drept și de fapt tradițională la Români și în statul român; a doua cerere pe motiv, că Statul, garatând tutulor cultelor deopotrivă libertate și

protecțiune, a consacrat implicit autonomia fiecărui cult“.

Nime n'a cerut deci în acest comitet al delegaților, ca bisericii ortodoxe să i-se acorde vechea numire de „biserica dominantă“. O dovadă mai mult pentru părerea, că toată mișcarea pornită în favorul „dominațiunii“ nu este decât o inscenare pentru a putea isbuti cu „întăietatea“, pe care raportorul o identifică — dupăcum vedem — cu „starea de drept (?) și de fapt tradițională la Români și în statul român“.

Că apoi cererile pomenite mai sus referitoare la biserica noastră din ce s'at au ieșit și cine le-a susținut, nu știm și nu căutăm. Dar ținem să constatăm că ele nu ne fac cinste.

O rușine.

Dintr'o corespondență din părțile Zălaului, reținem, pentru orientarea cititorilor noștri și pentru edificarea fr.șilor dela Sibiu următoarele momente puțin edificatoare:

Anul trecut în postul s. Paști, devenind vacantă parohia gr.-or. din Bozna cu abia 20 fumuri, se prezintă în comună un domn candidat, aplicat mai înainte la poliția de stat din Dej ca agent secret, respective ca polițaiu. Înainte cu o săptămână de s. Paști acest candidat, cu numele George Baba, se prezintă cu cererea poporului ortodox din Bozna la Preasfințitul Ivan dela Cluj și pe sfintele Paști iată-l că e sfințit de preot și servește în biserică. Cu mers-venit la Cluj, cursul teologic nu a durat deci decât o singură săptămână. Bagsama i-s'a socotit și serviciul dela poliția de stat din Dej!

În toamna anului trecut, acest preot din fabrica dela Cluj s'a îmbătat tun și făcând gălăgie nemaipomenită aproape tot satul s'a strins în jurul lui, în mijlocul comunei în fața Restignirii. Aici a început a alerga, cu capul gol, după mic și mare, injurând ca o fiară de

tot ce este sfânt înaintea unui creștin. S'a răzbit apoi asupra unui țaran dându-i doi pumni în piept; pe un altul, cu numele Văselie Pușcaș, îl strivește la pământ în noroi și urcă cu genunchii pe el, așa că alți oameni trebuie să-l scoată din mâna acestui preot uit de sine. Cazul firește s'a anchetat și s'a înaintat la parchetul Tribunalului din Zălau, și este aproape sigur, că păr. Baba nu va scăpa osândă.

După aceasta ispravă, acest preot ca să devină popular a început a cereța jocul tineretului din comună, veselindu-se pe întrecu cu feciorii satului și piuind cât îl ținea gura. „Zi țigane numai mie, că-ți dau preuteasa țiel — „Peste gardu cu nuele, dă la popa gură lele!“ și altele multe, cari nu sunt de demnitatea unui preot.

Așteptăm acum sentința dela Zălau și tunci poate mai revenim.

Correspondent.

Revistă bisericească.

Pe ziua de azi, 10 Martie c. a fost convocată la București o conferență a episcopului nostru, sub prezidiul Nuntului apostolic Mgr. Francisc Marmaggi. Obiectul principal al discuțiilor va fi desigur chestiunea regimului cultelor în noua Constituție a țării.

Măsurile luate de Ordinariatele de Lugoj și Blaj pentru inspectarea învățământului religios prin comisari consistoriali, au fost adoptate mai nou și din partea P. V. Ordinariului de Gherla, ca o dovadă, că inițiativa atât de importantă a comisiei catehetice mitropolitare este deplin aprobată din partea corului nostru episcopesc. Să sperăm deci, că Oradea încă nu va întârzia mult cu luarea unor măsuri similare.

Foiața „Unirii“.

Pentru suflete.

De curând a apărut în editura „Reuniunii de misiuni“ din eparhia Lugojului o mică broșură de cel mai mare folos pentru opera misionară a reuniunilor noastre de acest fel. Ne găsim în postul mare, cel mai potrivit timp pentru ținerea misiunilor populare, și de aceea credem a face preoștii noștri un bun serviciu, reproducând aici părțile mai însemnate ale acestei broșuri.

Iată ce ni-se spune între altele în această broșură:

Misiunile sunt o serie de predici și acte de pocăință, prin preoți autorizați de Ordinariat, în anumită ordine, pentru instruirea și îndreptarea credincioșilor; servind ca bază la îndrumarea vieții creștinești în viitor. Ele îndeplinesc la masă rolul, ce-l au exercițiile spirituale la indivizi în cercuri restrânse. Sunt un mijloc pastoral extraordinar, foarte salutar, atât pentru deșteptarea din amorțeală a unor comune, în care a scăzut dreapta credință și morală, ori s'au încuibat viciile extraordinare, cât și pentru renoirea și încurajarea, în mod extraordinar, a vieții religioase a celor mai înfloritoare parohii.

În țările apusene, unde misiunile au un trecut de 300 ani, ele au dat rezultate neprețuite, încât azi în biserica catolică nu se concepe viață religioasă fără ele, ca și fără exercițiile spirituale.

Condițiile esențiale ale misiunilor bune sunt pregătirea terenului, asigurându-se parti-

ciparea cuvântă a poporului; și ținerea lor cu observarea tuturor postulatelor misiunilor bune.

Pregătirea.

Cea mai potrivită vreme pentru ținerea misiunilor e cea de toamnă târziu și de iarnă cu posturile mari; apoi alte praznice potrivite și ocazii particulare (sfințire de biserică ș. a.).

Când la o biserică s'a decis ținerea misiunilor, preotul de cu bună vreme se va pune în legătură cu Comitetul central al Reuniunii de misiuni, care va lua măsurile necesare. Barem cu 2 luni înainte de timpul misiunilor, preotul va începe pregătirea poporului, anunțând în biserică și căutând mijloacele, de a-i deștepta mereu atențiunea. Spre acest scop poate servi și presa, ziarele locale și anumite volante, ce se pun la dispoziție din partea Comitetului central. *) Chestia se discută cu curatorii bisericesti, se atrage atențiunea primăriei, se intervine la alți factori (direcțiunile întreprinderilor industriale), cerându-se toate înleznirile posibile. Nu va fi nici la noi așa greu a se forma, dintre credincioșii mai zeloși, un comitet de propagandă; se va recurge și la concursul reuniunilor parohiale (femești, de cântări), dacă sunt.

Stabilindu-se înainte, în acord cu comitetul central, programul misiunilor, acela în ultima Duminecă, ce le premerge, se va publica și afișa la biserică, eventual și în alte locuri.

*) În Germania franciscanii din Kreuznach au introdus un metod special: scoaterea unui ziar ocazional, 3 luni înainte de ținerea misiunilor, și propaganda cu ajutorul apostolatului laicilor (Kreuznacher Missionsmethode).

În ziua, în a cărei seară încep misiunile se trag clopotele dimineața, la amiază și seara, înainte de vecernie, se pot trage mult, să zicem 1/2 oră; apoi se face înainte bisericii, primirea solemnă a misionarilor, ca pot veni cu procesiunea dela casa parohială ori dela gară. Vor fi de față, pe lângă poporul școlari, intelectualii ș. a.

Ordinea de zi.

... La noi deocamdată nu ne putem gândi decât la misiuni, cu durata mai scurtă, să zicem de 3 zile; și acelea, cât se poate având Duminecă și sărbătoare aproape una de alta...

La acestea după primirea misionarilor se ține Vecernie, cu predica de introducere. După încheiere se publică programul zilei următoare. Așa se face în fiecare seară.

În ziua 1. și 2. se oficiază Utrenie, Liturghie și Vecernie, la toate trei se ține câte o predică. În ziua a 3-a se ține Utrenie și Liturghie, amândouă împreunate cu predică; cea de urmă e de despărțire.

În toate trei zilele se spovedesc, în ziua 2-a și 3-a se cuminecă la Liturghie.

Afară de predica din biserică, se ține școală tinerimii instrucție catehetică, pregătindu-se pentru primirea ss. sacramente...

Numărul preoților.

La misiuni au să fie 2 predicatori; apoi unul de ajutor la Oficiile publice (liturgice); și după numărul credincioșilor, încă 1—2 de ajutor la ascultarea mărturisirilor. Este a se încredința prea mare aglomerație de preoți și fiecare i-se va preciza înainte rolul, stând li-

Pentru timpul postului mare s'au cerut misiuni populare din partea următoarelor parohii ale arhidiecezei: Turda, Bicalat, Giuluș și Tiur. Reuniunea de misiuni va satisface, după cât știm, tuturor acestor cereri.

Noua reuniune de misiuni a eparhiei orădane și-a început activitatea la Beiuș, unde zilele de 4—7 Martie au fost zile de adevărată reculegere sufletească pentru credincioșii noștri de acolo și jur. Misiunile de aici au fost împreunate cu exerciții spirituale pentru preoțimea întregului protopopiat al Beiușului.

Din Atena se anunță, că patriarhatul ecumenic ar fi convocat pentru după Paști, la Constantinopol, un conciliu a tuturor bisericilor autocefale (!) ortodoxe pentru a discuta chestiunea schimbării calendarului. — De cum va știrea se va confirma — ce nu prea credem — am avea o dovadă, că ortodoxismul național și, firește, autocefal de pretutindeni ar fi convenit să recunoască patriarhatului din Constantinopol anumite puteri de adevărată jurisdicție, fără de care nici o biată chestiune de calendar nu poate fi urnită din loc. Aceasta, pentru că calendarul nu poate fi socotit ca o chestiune dogmatică, iar convocarea la un conciliu „ecumenic” nu poate emana dela un primat de onoare! Și astfel te pomenesti, că bietul Meletie Metaxakis, pe care Venizeloz îl poartă jos de pe scaun, ajunge încă un adevărat Papă al României ortodoxe.

Votându-se din partea Corpurilor legiuitoare noile episcopii ortodoxe (Hotin, Cetatea-Alba și Constanța), mâine în 11 Martie, ori cel mai târziu Dumineca viitoare în 18 Martie, e vorba să se facă alegerea episcopilor. În vechiul regat mai sunt vacante episcopiile de Roman, Galați și Buzău, așa că se vor alege cu totul 6 episcopi. Pentru cazul, că episcopul Puiu dela Argeș ar trece — cum e vorba — la Roman, se va alege un nou titular pentru Argeș.

ordinele conducătorului de misiuni. Nu se pot în de ajuns condamna flecăriile, conversațiile inutile și petrecerile deșarte ale unor preoți, cari numai dau târcoale pe la misiuni. Aici nu ne gândim la preoții din vecini, cari în fruntea credincioșilor, cu procesiune, vin la misiuni. Acest obicei e cât se poate de laudabil și se menține.

La casa parohială.

Sub durata misiunilor la locuința parohială se va înconjura orice fast; masa va fi simplă, fără beuturi alcoolice și fără a face uz de dispenza dela post. Afară de colaboratori, alți oaspeți nu vor fi la masă. Înainte de-a se termina misiunile, misionarii nu vor face vizite în localitate. Se va înconjura orice sgomot.

Intru amintirea misiunilor.

Ca amintire de misiuni servește în Apus o cruce de lemn, simplă, pe care se pune anul misiunilor.

Mai servește ca bună amintire, întemeierea unei reuniuni parohiale, și unele imprimare, cu rugăciunile de seara și dimineața, ce se distribuie între credincioși.

Atari imprimare, cu anumite rugăciuni, eventual și cu iconițe, vor fi foarte potrivite și la noi. Tot așa crucea misionară. Mai mult însă decât oriunde, la noi va trebui a se căuta, ca cu ocaziunea misiunilor în cutare parohie să se creieze toate condițiunile necesare unei rodnice activități pastorale și unei conștiințe vieți creștinești. Condiții ale acestora sunt: reuniunile parohiale și presa bună.

Marele ziar catolic „Tablet” din Londra scrie, că comitetul societății națiunilor ar fi hotărât să nu mai discute proprietatea locurilor sfinte din Palestina cu „Comisiunea mixtă” a tuturor confesiunilor creștine de acolo, ci să aranjeze lucrul mai întâiu cu puterile catolice, înțelegându-se numai după aceea cu comunitățile schismatice. — Intervenția sf. Scaun în chestia Palestinei pare a nu fi rămas deci fără orice rezultat.

Prin toate gazetele a trecut de curând vestea, că Papa ar fi spus unor episcopi francezi, că sperează să mai poată conduce un mare pelerinaj la Lourdes-ul Preasfintei Fecioare. — Chestiunea romană, este, pe cât știm, încă foarte departe de a fi aranjată și astfel aceste cuvinte ale Papei sunt foarte puțin probabile.

Săptămâna politică.

De Lunea trecută, când s'a depus pe birourile Corpurilor legiuitoare raportul Comitetului delegaților asupra proiectului de Constituție, lumea politică și chiar țara întreagă e preocupată aproape exclusiv de perspectivele luptei în jurul acestui însemnat proiect de lege.

— Discuția generală asupra Constituției s'a fixat pe sfârșitul acestei săptămâni. În vederea ei, partidul național și cel țărănist, între cari s'a încheiat Sâmbăta trecută un acord formal, au convenit asupra tacticii de urmat pentru a zădărnici cu orice preț votarea proiectului. Amănuntele acestei convenții încă nu sunt cunoscute, dar se știe atâta, că partidul național intră și el în parlament, pentru că alăturarea de celelalte partide ale opoziției să încerce mai întâiu armele parlamentare.

— Neînțelese ce-i drept — cel puțin până acuma — asupra tacticii de urmat, toate partidele de opoziție, alături chiar de d. N. Iorga, formează un singur front împotriva Consti-

De aceea unul dintre misionari, va studia în mod deosebit chestiunea aceasta; se va căuta cu tot prețul a se înființa cu ocaziunea misiunilor, reuniunea femeilor și a bărbaților, eventual și altele.

Tot așa se va organiza în parohie citirea presei bune, prin îndrumări potrivite și prin câștigarea de abonamente și colportori.

După misiuni.

Ca să se ajungă scopul, care e: reforma moravurilor, îndrumarea vieții religioase a credincioșilor, misiunile singure nu sunt suficiente. Ele prepară numai drumul, ară și grapă terenul; restul trebuie să-l facă o bună activitate pastorală. Aceasta, e drept, va fi iarăș mult ușurată pe urma misiunilor.

De aceasta bună activitate pastorală urmează a se îngriji Biserica prin servitorii săi; rolul misionarilor înceată, cu toate acestea ei nu înceată a se gândi la aceea, pe cari i-au servit odată și oricând stau bucuroși la dispoziția parohului.

E obicei, ca la aniversare, în tot anul, misiunile să se renoiască. Aceasta o face parohul, prin o cuvântare și prin o devoțiune specială (Canon către D. N. Is. Hr. ori P. Maria) împreunate cu mărturisirea și cuminecarea credincioșilor.

Tot cam la 10—15 ani sunt a se ținea apoi în parohie misiuni noi, căci acesta e timpul, în care o generație nouă iese în viață, reclamând îndrumarea generală spre cărările mântuirii.

tuției liberale. Numărul deputaților din opoziție se ridică până acum — după „Universul” — la 120, ceea ce face ca guvernul să nu mai aibă cele două treimi necesare pentru votarea Constituției.

— De odată cu perspectivele acestor lupte politice intestinale, în politica externă încă s'au ivit complicații din cele mai grave. Angora a refuzat semnarea tratatului, cerând de nou acceptarea integrală a condițiilor de pace prezentate la începutul conferenței dela Lausanne. Cum însă cedarea aliaților și acceptarea acestor condiții este aproape o imposibilitate, se dă ca sigur, că Levantul se va transforma în curând de nou într'un câmp de bătăie. Iar urmările acestei noi conflagrații sunt incalculabile.

— Simultan aproape cu refuzul dela Angora, guvernul Cuno a convocat pe neașteptate Reichstagul german, afirmative pentru a provoca ruperea legăturilor diplomatice cu Franța și Belgia. E vorba, că cancelarul Cuno ar fi înzestrat cu puteri dictatoriale, și aceasta este un semn din cele mai îngrijorătoare.

— Și pentru că să remarcăm ceva și din vecinătate, încreștăm, că spectrul lui Otto de Habsburg ispitește de nou cercurile legitimiștilor maghiari, în frunte cu contele Apponyi.

Știri mărunte.

Personale. P. V. Ordinariat de Gherla a numit pe p. Ioan Hodorean de defensor al Tribunalului matrimonial din Gherla, pe p. Aurel Dragoș de paroh și protopop la Satu-mare, pe p. Ilie Centea din Căpâlna de protopop onorar, pe p. Pompeiu Podina de paroh la Oarța de jos și pe p. Andreiu Bojor de adm. parohial la Copru.

— Acelaș Preavenerat a numit de inspec-tori diecezani ai învățământului religios pe următorii: Dr. Octavian Domide (toate școlile din Dej și prot. Gherlei și Cățicaului), Dr. Petru Fabian (școlile din prot. Baia-mare și Seini), Grigorie Pop (Șimleu, Zălau și prot. Oarța și Noșig), Dr. Victor Bojor (vicariatul Rodnei), Ioan Hodorean (Gherla), Ilarie Boroș (vicariatul Maramurăș), Dionisie Vaida (școlile primare din prot. Bistrița, Budac și Beelean), Ioan Coste (prot. Șomcuta și Mireș), Traian Truțașiu (prot. Crasna, Valcău, Ip, Bred și Periceiu), Dr. Alexandru Ciple (liceul și școlile din Bistrița), Dr. George Vidican (prot. Cristur, Reteag, Ieriu și Sărăvad), Cecil Demian (prot. Satu-mare, Țara Oașului și Turț), Dr. George Bob (prot. Sec, Buza, Băsești și Samșod), Dr. George Strâmbu (prot. Năpradea, Ciocman și Surduc), Dr. Ioan Pașca (prot. Baia-sprie, Lăpuș, Mânăștur și Lugierd) și Dr. Titu Mălaiu (prot. Săn-mărghita, Giula, Vad și Olpret).

Preoți decorați. Nu e vorba de decorațiile politice, pe cari am refuzat a-le înregistra, ci de distincții cari s'au dat pentru merite de ordin bisericesc, la propunerea autorității bisericesti competente. Iată numele celor 15 preoți, pe cari Preasfințitul episcop Alexandru al Lugojului i-a socotit vrednici a-i propune ministerului cultelor și cărora li-s'a conferit decorația „Răsplata muncii pentru biserică”: arhierul Ioan Boroș, canonicii Nicolae Muntean și Dr. Nicolae Brînzeu, vicarul Teofil Crișan (Hațeg), protopopii George Muntean (Coșteiul-mare), Ioan Pop (Hunedoara), Ioan Ienea (Orăștie), Ioan Bodocan (Comloșul-mare) și preotul Nicolae Fabian (Timișoara) au primit decorația cl. I., iar preoții Solomon Armean (Pricaz), Virgil Pop (Lonea), Ariton Migia (Cujir), Alexandru Cosma (Părul), Ioan Băcău (Lugoj) și Silviu Popa (Cârnești) au primit decorația cl. II. — În curând sperăm să putem publica și listele preoților decorați din celelalte eparhii.

Centenarul lui Renan. marele scriitor francez, care apostatând dela credința în dumnezeirea lui Isus, a zdruncinat prin operele sale și cu deosebire prin »Viața lui Isus« echilibrul sufletesc al atâtor, a trebuit firește să fie prăznuit și la noi. Praznicul s'a ținut la Academie, unde d. N. Iorga, strășnicul apărător al ortodoxiei »divine«, a găsit calde accente de admirare la adresa acestui apostol al păgâniei moderne. Și ni-se spune, că lumea bună a Bucureștilor, în frunte cu înalții prelați ai ortodoxismului, a participat la această conferință blasfemă de post cu același interes ca și la o oarecare solemnitate de Paști a învierii. »Colaborarea latină«, în loc să ne încreștineze puțin, ne va lua, se vede, și restul de creștinătate ce-l mai avem.

Locale. Măine, Dumineca a treia a sf. Paresimi, va predica în catedrală p. Ioan Pop-Câmpeanu, profesor al liceului de băieți.

— Dumineca trecută s'a ținut, cu participarea unui foarte însemnat număr de acționari, a XXX-VII-a adunare generală a »Patriei«. Asigurarea unui dividend de 60 Lei de acție în aceste vremuri de criză, dovedește, fără îndoială, sollicitudinea și priceperea conducerii ei din trecut. Acesta a fost probabil motivul, pentru care — cu toată agitația ce s'a făcut în alt sens — vechea direcțiune a fost realeză în întregime. Dintre donațiunile culturale ce s'au făcut din venitul curat de 679,856 Lei încreștam pe cea mai însemnată de 10,000 Lei pentru Atelierele Orfelinatului.

— În cursul săptămânei trecute, liceele noastre au fost inspectate din partea dlui Vaieriu Seni, directorul regional dela Cluj. D. Seni a fost acum pentru ultima dată în inspecție la instituturile noastre, fiindcă după noua arondare ele vor aparține pe viitor circumscripției Sibiiu.

— Reuniunea meseriașilor noștri a ținut Dumineca trecută o nouă serată literară — artistică. Cu acest prilej a vorbit p. Traian German, directorul liceului de fete. Ca de obicei au mai fost puncte de cor și declamări.

»Darămătorii de mituri«. O înaltă față bisericească din Orade a trimis dlui director al »Patriei« din Cluj următoarea scrisoare: »Dle director, — Un filosof scrintit scrie de câțva timp, în ziarul DV. niște articolașe pline de insulte la adresa religiei creștine, vătămând astfel sentimentele celor mai mulți cititori ai organului partidului nostru național. Așa este artic. Darămătorii de mituri din Nr. 42 (28 Febr. c.), decât care articol mai revoltător nu cred că s'a plasat în vre-un ziar citit și susținut din banii creștinilor. De aceea, de vremece conștiința mea de preot și de creștin nu mă lăsă să citesc și să sprijin eu banii mei un ziar în care credința creștină este ofensată într'un chip atât de infam, protestând împotriva unui astfel de atentat, Vă rog să luați la cunoștință că am refuzat primirea mai departe a ziarului DV. și voi stărui pentru boicotarea lui și din partea Clerului nostru«. — O reparare a greșelii, care nu este acolo un corb alb, până acum nu s'a făcut. Ba în loc să facă un discret »mea culpa«, autorul și-a permis chiar o batjocură neroadă la adresa celui ce a trimis șirele de mai sus. P. Agârbiceanu ar trebui să nu tolereze atari necuviințe.

Serbătorirea oficială alui Pasteur. Guvernul nostru a fost încunoștințat, că în cursul lunii Iunie Franța va sărbători oficial la Strasburg centenarul lui Pasteur. Cu această ocaziune se va desvâluși acolo și bustul marei savant, ridicat prin subscripție internațională. Tot atunci se vor mai ținea acolo și congrese internaționale de puericultură, hidrologie, zootehnie ș. a. Strasburgul s'a ales pentru motivul, că Pasteur a debutat în știință ca profesor de chimie la universitatea acestui oraș. — România va fi reprezentată la această serbătorire prin d. prof. Dr. I. Cantacuzino.

Telefonul „Unirii“.

M. Sibiiu. Puteți fi deplin liniștiți. Arhierii noștri, cari se găsesc momentan cu toții în Capitală, vor ști să-și facă în parlament și aiurea pe deplin datoria. Conferința episcopescă convocată pe azi, este și ea desigur în legătură cu evenimentele la ordinea zilei, așa că în lupta lor pentru egala îndreptățire confesională vor ști neapărat să creeze un front unitar.

»Infrățirea« Cluj. Cu toate asigurările, că informația DV. referitoare la memoriul episcopatului nostru în cauza schimbării titlaturii oficiale a bisericii noastre din »greco-catolică« în »catolică«, o dețineți din »sursă vrednică de toată încrederea«, să nu dați voie să Vă spunem că cineva și-a bătut joc de naivitatea DVoastră. Iar întrucât nu este acesta cazul, să ne permiteți a crede, că avem de-a face cu o inscenare mizerabilă, pusă la cale cu scopul de-a promova interesele de »dominațiune« ori »întăietate« ale ortodoxismului reacționar, care pentru ași putea păstra privilegiile medievale nu se sfiește de nici un mijloc. Aflați deci, că memoriul de care vorbiți în numărul DV. din 7 Martie este o scornitură infamă și că prin urmare întreg articolul brodat pe acest memoriu de »Cucul« DVoastră, nu este — după cum credeți — »un interesant proces de psihologie națională«, ci pur și simplu un foarte îngrijitor simptom de patologie ortodoxă.

V. Șoulia de câmpie. Am primit șirele DV. interesante și Vă mulțumim pentru interesul ce ne purtați. Lupta noastră se dă după un plan croit înainte și astfel ne veți ierta dacă nu scoatem din ele decât un îndemn pentru a continua, cu ochii în patru, pe calea apucată. Că apoi vom izbui, ori nu, momentan este altă chestiune. Lucrul principal e să ne facem datoria. Noi aici și DV. acolo. Restul îl va da Dumnezeu, când va crede de bine.

S. Doștat. La Straja nu mai trimitem. Pentru ce am trimis până acum mai trebuiesc 14 Lei. La Doștat merge regulat.

Of. par. Odești. Pe trecut ați fost în rând, așa că din suma trimisă 30 Lei au trecut pe 1924.

I. Stăna. Pe 1922 achitat Din suma trimisă 10 Lei au trecut pe 1923.

Stropitoare de vîi și părți constructoare de metoda

„Austriac și Wermoral“.

se găsesc la

FRAȚII PAULINI

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale.

Fabricăm Cazane de fier rachiou

căldări de spălat, văpsit

□ și de tăbăcărie □

În condițiunile cele mai favorabile.

(16) 26 - 52

Pentru acționarii „Reșiței“.

Domnii acționari ai Uzinelor de Fier și Domeniilor din Reșița S. A., sunt rugați să binevoiască a comunica Direcțiunii acestei Societăți (București, str. Povernei 2) numărul de acțiuni pe care-l posedă, indicând totdeodată numerele lor, precum și emisiunea din care fac parte acțiunile. Comunicarea va trebui să conțină numele, pronumele și adresa precisă a deținătorului acțiunilor. Declarațiunea se poate face și prin intermediul băncii unde acțiunile sunt depozitate.

Este bine înțeles, că declarațiunea în chestiune, care se cere din motive de ordine statistică, nu restrânge întru nimic dispozițiunea liberă asupra acțiunilor.

(52) 3 - 3

Secretariatul.

**ATELIER DE PICTURĂ
BISERICESCĂ**

VIDOR & MĂGOJAN

DEJ, Strada N. Iorga 24.

Se primesc spre executare: picturi de biserici, iconostase

: : prapori. : :

Se pot comanda răstigniri artistice, cari se trimit și prin postă.

(43) 4 - 26

„PATRIA“

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL“, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și măsari, lemn de foc, pari de vie.

Fabrica sa „VULCANUL“ produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM“ vinde toate negoașele pentru trebuințele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică

„PATRIA“

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA“, BLAJ.

(50) 3 - ?